

Otázka: Majetek podniku

Předmět: Ekonomie a účetnictví

Přidal(a): Michal Hanzl

A) struktura majetku

1. Dlouhodobý majetek

DHM

DNM

DFM

2. Oběžný majetek

- **Zásoby**

a) materiál – suroviny (základní/pomocné)

- provozní látky (benzín, elektřina, plyn)

- náhradní díly

- obaly
- drobný hmotný majetek = cena nižší než 40.000 Kč (mikrovlnná trouba, varná konvice)
- kancelářské potřeby (papír, tužky, děrovačka)

b) vlastní výroba = nedokončená výroba (výrobek ještě na něco čeká)

- polotovary = funkční vlastnosti má, ale my ji doděláme (nenalakovaná židle, my si ji nalakujeme na barvu, jakou chceme)
- výrobky = dokončený produkt

c) mladá zvířata = narodila se nám ve firmě a budeme je mít méně než jeden rok

d) zboží = to, co koupíme za účelem dalšího prodeje

• **Krátkodobý finanční majetek (KFM)**

- pokladna = Kč, valuty
- banka = korunový a devizový (máme na účtu)
- ceniny = kolek, stravenky, poštovní známky
- cenné papíry = doba do 1. roku

- **Pohledávky**

- za zaměstnanci - záloha, manko
  - odběrateli (FAV - faktura vystavená) - čekáme na zaplacení faktury)
  - FÚ = přeplatek na daních, vrací nám peníze
  - pojišťovny = pokud nám vykradou prodejnu, dávají nám peníze
- ΣA (aktiv) = to co máme a musí se rovnat součtu pasiv ($A=P$)

B) Členění dlouhodobého majetku a způsoby pořízení dlouhodobého majetku

Členění DM

Dlouhodobý nehmotný majetek (DNM)

- licence, know-how, značky, software, patenty, ocenitelná práva, autorská práva, receptura
- goodwill (dobrá pověst), cena vyšší než 60.000 Kč

Dlouhodobý hmotný majetek (DHM)

- budovy, haly, pozemky (bez ohledu na výši ocenění)
- nemovitý majetek je pevně spjatý s půdou

- hmotný movitý majetek = cena vyšší než 40.000 Kč
- stroje, kopírka, stáda zvířat, trvalé porosty (lesy, vinice) s dobou plodnosti delší než 3. roky
- umělecké sbírky (jako jediné se neodepisují), drahé kovy

Dlouhodobý finanční majetek (DFM)

- kapitálové investice, termínované vklady v bance na více než 1. rok
- akcie, dluhopisy, obligace (cenné papíry)

Způsoby pořízení DM

1. Nákup - vstupní cena

- za hotové - častá forma u malých částek (max. do 5 000,-
- na fakturu - odložená splatnost, obvykle 15 dní, platí se v hotovosti nebo převodem na účet prodávajícího (dodavatele)
- na úvěr - vhodné tehdy pokud nemá podnik dostatek disponibilních prostředků, nevýhodou je nutnost platit úrok, výhodou je zachování likvidity podniku

2. Leasing - finanční, operativní (pronájem)

- finanční leasing - podnik má předmět v pronájmu a až po zaplacení poslední splátky ve výši

zůstatkové ceny se stává majetkem podniku

- operativní leasing - podnik má např. stroj v pronájmu, po určité době ho vrátí leasingové společnosti, třeba i poškozený, stroj se nikdy nestane majetkem podniku

3. Vlastní výroba

- podnik produkt neprodá, ale zařadí ho do svého majetku, v ocenění vlastními náklady

4. Darem

- ocenění reprodukční pořizovací cenou

5. Převodem osobního vlastnictví do úložiště podniku (osobní vklad)

- podnikatel vloží do své firmy např. auto, ocení nereprodukční pořizovací cenou

6. Prodej na splátky (jsem majitel)

- při podepsání kupní smlouvy o prodeji na splátky se firma stává majitelem majetku, i když nezaplatila jedinou splátku

7. Vklad společníka

- vklad společníka může být i v hmotné podobě

8. Novým zjištěním

- majetek, který nebyl v účetnictví dosud zachycen

Výhody finančního leasingu:

- firma si může koupit dlouhodobý majetek, i když na něj nemá dostatečné finance (výhodné hlavně u nových technologií)
- investice pořízená formou finančního leasingu se rychleji dostane do nákladů

Nevýhody finančního leasingu:

- v případě, že se firma dostane do finančních potíží a přestane řádně splácet splátky, leasingová společnost si vezme dlouhodobý majetek zpět a leasingové splátky propadají
- v případě zcizení nebo zničení dlouhodobého majetku před konečným splacením hradí pojišťovna pojistné leasingové společnosti, ta pokryje svoje náklady, a teprve zbytek uhradí nájemci.

C) Oceňování DM

- hmotný dlouhodobý majetek oceňujeme podle způsobu pořízení:

1. Pořizovací cena = cena, za kolik jsem nakoupila (provize makléřovy, instalace, doprava, stroje, montáž)

- při nákupu od dodavatele

- tato charakteristika je důležitá a finanční úřady důsledně prověřují, zda v účetnictví nebyly náklady související s pořízením DM zaúčtovány samostatně

- ze zákona je firma povinna tyto náklady vést jako součást DM a odepisovat je.

2. Reprodukční pořizovací cenou

- použije se v případech, kdy firma nemá od majetku doklad o jeho hodnotě

- reprodukční pořizovací cena je stanovena jako cena odhadní k datu, kdy je o DM účtováno

- cena, za kterou bych nakoupila v době, kdy se o ní účtuje

3. Cena vlastních nákladů

- tato cena se používá v případě, kdy si firma sama vyrobí DM

- vyrobeno v tzv. vlastní režii (kalkulace)

4. Cena nominální

- cena je vyražena, natištěna
- známky, kolky, stravenky

5. Cena pořízení

- cena, za kolik byl výrobek koupen

D) evidence dlouhodobého majetku a reprodukce dlouhodobého majetku

1. Evidence dlouhodobého majetku

Evidence slouží pro:

- kontrolu majetku - inventarizaci
  - odepisování majetku - účetnictví a daně
  - přehled o finanční hodnotě firmy
  - důležitá informace pro potřeby financování z cizích zdrojů
  - při prodeji, sloučení apod. je potřebné znát hodnotu podniku a DM je součástí ceny podniku
  - úhrady škody pojišťovnou
-
- Základní evidenci provádíme na inventárních kartách, které musí povinně obsahovat inventární číslo, zvolený způsob odepisování, vstupní cenu, jednotlivé roční daňové odpisy a

pokud má odlišné odpisy účetní, tak i tyto. Při pořízení DM je nutné vyplnit Zápis o pořízení DM a při vyřazení Zápis o vyřazení DM.

2. Reprodukce dlouhodobého majetku

- dlouhodobý majetek se opotřebovává fyzicky a morálně
- abychom redukovali fyzické opotřebení, musíme provádět údržbu a opravy
- morální opotřebení je možné eliminovat nahrazením základních modulů strojů modernějšími a u budov a staveb používat progresivní technologie a materiály (zateplování, izolace, systémy vzduchotechniky, elektrorozvodů, vytápění, zastřešení apod.) při větších opravách a generálních opravách.
- nejúčinnější obranou proti morálnímu a fyzickému opotřebení je propracovaný systém oprav a reprodukce dlouhodobého majetku (plánovité nahrazování starého dlouhodobého majetku novým)

Reprodukcí členíme na:

- prostou - stroj nahradíme strojem stejného výkonu
- rozšířenou - stroj nahradíme jedním strojem o vyšším výkonu nebo více stroji se stejným výkonem
- zúženou - stroj nahradíme strojem s nižším výkonem nebo ho nenahradíme vůbec

E) Výpočet účetních odpisů

- nejsou daňově uznatelné, způsob odepisování si určuje firma (účetní jednotka) sama
- způsoby a) časové b) výkonové (kolik kopií vydrží)